

Dosarul nr. 3ra-350/20

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

DECIZIE

15 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nina Vascan
Iurie Bejenaru
Victor Burduh

examinând recursul depus de Ursu Alina,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Ursu Alina împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea pct. 3 al hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 312/18 din 30 iulie 2019 și obligarea emiterii unui act administrativ favorabil,

împotriva hotărârii din 23 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 30 august 2019, Ursu Alina a depus cererea de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea hotărârii nr. 312/18 din 30 iulie 2019 și obligarea de a emite un act administrativ favorabil cu privire la remiterea dosarului personal la Institutul National de Justiție.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că a depus cerere pentru inițierea procedurii de accedere în funcția de judecător.

Prin hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 312/18 din 30 iulie 2019, cererea a fost respinsă, cu motivarea că nu întrunește condițiile prevăzute de art. 6 alin. (2) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995.

A menționat că la data de 31 iulie 2019, s-a adresat către Consiliul Superior al Magistraturii cu cerere prin care a solicitat corectarea erorii admise la calcularea vechimii în muncă, admiterea cererii de a candida la funcția de judecător și remiterea materialelor Institutului National al Justiției.

Prin hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 333/19 din 6 august 2019, a fost respinsă și cererea sus-menționată, din aceleași considerente.

A relatat că în cadrul examinării cererii sale de a candida la funcția de judecător a fost greșit calculată vechimea în muncă.

În acest context, a precizat ca la cerere a anexat copia autenticată a carnetului de muncă care conține mențiuni despre stagiul profesional și anume: octombrie 2013-mai 2015, perioada efectuării stagiunii în cadrul Uniunii Avocaților, BAA „Avogrup”, în calitate de avocat stagiar, mai 2015-prezent, avocat în cadrul Uniunii Avocaților, BAA „Avogrup”.

Astfel, a explicat că vechimea sa în muncă în perioada cuprinsă între octombrie 2013 și până la data de 22 iulie 2019 (data depunerii cererii pentru a candida la funcția de judecător), constituia în total 5 ani și 9 luni.

Iar, în conformitate Statutul profesiei de avocat nr. 302 din 8 aprilie 2011, perioada exercitării profesiei de avocat și a stagiului profesional se include în vechimea în muncă.

Cu referire la dispozițiile art. 15 din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002 a remarcat că avocat stagiar poate fi cetățeanul Republicii Moldova, licențiat în drept, în privința căruia nu a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei și care are o reputație ireproșabilă, care a promovat examenul de admitere la stagiul și care a încheiat cu unul dintre avocați contract de efectuare a stagiului profesional. Avocatul stagiar activează sub supravegherea avocatului îndrumător. Avocatului stagiar i se permite să acorde, contra plată, asistență juridică clientului în cadrul judecătoriilor, curților de apel și autorităților publice. Remunerarea avocatului stagiar se efectuează în condițiile art. 63. Avocatul stagiar poartă răspundere personală pentru calitatea asistenței juridice acordate și răspunde disciplinar în modul prevăzut la capitolul IX. Avocatul stagiar se supune regimului fiscal aplicabil avocaților. Avocatul stagiar este obligat: să achite taxa pentru efectuarea stagiului profesional; să urmeze cursuri de formare inițială. Durata cursurilor de formare inițială nu poate fi mai mică decât 80 de ore în decursul stagiului profesional; să acorde asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în modul prevăzut la art. 60 alin. (1) și validat de avocatul îndrumător; să țină dosarele de asistență juridică; să păstreze secretul profesional.

A mai menționat că la momentul inițierii pregătirii dosarului pentru a candida la funcția de judecător a consultat informația publicată pe site-ul oficial al Institutului Național al Justiției (www.inj.md) care la secțiunea „Admitere 2019” furniza următoarea informație: „în vechimea în muncă se include doar perioada de muncă de după obținerea titlului de licențiat în drept”.

A indicat despre faptul că persoanele care solicită admiterea la Institutul Național al Justiției pentru a candida la funcția de judecător trebuie - să aibă o vechime în muncă de cel puțin 2 ani în profesii de specialitate juridică: procuror, avocat, avocat parlamentar, notar, executor judecătoresc, ofițer de urmărire penală, consilier de probațiune, personalul de specialitate juridică din cadrul birourilor de avocați, avocat stagiar, notar stagiar, personalul de specialitate juridică din cadrul birourilor notariale, formator titular, sau cumulard în domeniul dreptului în cadrul Institutului Național al Justiției, cadrul didactic titular în domeniul dreptului, personalul de specialitate juridică din cadrul Institutului Național al Justiției, Consiliului Superior al Magistraturii, Consiliului Superior al Procurorilor, Curții Constituționale, Ministerului Justiției, instanțelor judecătorești și procuraturii,

angajații direcțiilor/secțiilor juridice sau similarii acestora din cadrul altor autorități publice.

În această ordine de idei, a relatat că studiind informația publicată pe site-ul oficial al Institutului Național al Justiției, a rezultat că perioada de stagiere în avocatură se include în vechimea în muncă, ceea ce confirmă prevederile Statutului profesiei de avocat.

Totodată, având în vedere că avocatul stagiar se bazează pe aceleași principii de care se călăuzește avocatul, poartă răspundere disciplinară pentru acțiunile prin care a încălcat prevederile Legii cu privire la avocatură, normele Codului avocatului, normele Statutului și prevederilor altor acte normative ce reglementează activitatea avocaturii, poartă răspundere personală pentru calitatea asistenței acordate și răspunde disciplinar în modul stabilit de Statutul profesiei de avocat, este supus aceluiași regim fiscal aplicabil avocaților, este obligat să poarte robă în cadrul ședințelor de judecată, prezintă mandate în cauzele în care participă ca apărător, semnează contracte de asistență juridică cu clienții etc., consideră că perioada de stagiu face parte din vechimea în muncă, iar în consecință, dispune de o vechime în muncă de 5 ani și 9 luni, inclusă în carnetul de muncă, condiție de admitere a cererii pentru a candida la funcția de judecător, care a fost întrunită.

A evidențiat că Consiliul Superior al Magistraturii s-a abținut de a cerceta conținutul dosarului pe care l-a prezentat, de la consultarea Statutului profesiei de avocat, a Legii cu privire la avocatură, care stabilesc cert că perioada stagiului se include în vechimea în muncă a unui avocat.

În susținerea opiniei enunțate a menționat că Consiliul Superior al Magistraturii s-a bazat doar pe situația de drept, invocând prevederile art. 6 alin. (2) din Legea cu privire la statutul judecătorului, fără a cerceta situația de fapt, în pofida obligațiilor ce-i revin prin lege.

La fel, a indicat că o altă încălcare procedural admisă de către Consiliul Superior al Magistraturii la adoptarea hotărârii din 30 iulie 2019 este motivarea hotărârii, totodată în pofida prevederilor art. 94 Cod administrativ, care instituie obligațiunea de audiere a participantului, i-a fost neglijat acest drept.

Este de părere că Consiliul Superior al Magistraturii era obligat de a o audia în legătură cu situația creată, mai ales că la data de 31 iulie 2019, a depus o cerere de corectare a erorilor.

A solicitat reclamanta anularea hotărârii din 30 iulie 2019, obligarea Consiliului Superior al Magistraturii de a emite un act administrativ favorabil în privința sa cu privire la remiterea dosarului personal la Institutul Național al Justiției.

La 27 noiembrie 2019, reclamanta Ursu Alina a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând anularea pct. 3 al hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 312/18 din 30 iulie 2019 și obligarea Consiliului Superior al Magistraturii de a emite un act administrativ favorabil în privința sa cu privire la remiterea dosarului personal la Institutul Național al Justiției.

În motivarea cererii de concretizare a indicat că în cadrul ședinței de judecată din 25 noiembrie 2019, a prezentat un set de înscrisuri, care au fost anexate la materialele cauzei.

A explicat că scopul prezentării acestor hotărâri a fost de a demonstra instanței de judecată cum a fost calculată vechimea în muncă a tuturor celor 14 candidați la funcția de judecător, creându-se o practică în vederea includerii și calculării perioadei de stagii în avocatură, ca fiind parte a vechimii în muncă.

Având în vedere prevederile art. 5 din Legea privind selecția, evaluarea, performanțelor și cariera judecătorilor nr. 154 din 5 iulie 2012, a accentuat că Colegiul pentru Selecția și Cariera judecătorilor este organul subordonat Consiliului Superior al Magistraturii, abilitat de a evalua gradul de corespundere a unui candidat pentru a accede în funcția de judecător, oferă punctaj, conform criteriilor de selecție și îndeplinește alte cerințe sus-menționate.

Prin hotărârea din 23 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Alina Ursu împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea unui punct din hotărâre și obligarea emiterii unui act administrativ favorabil.

La 20 ianuarie 2020, Ursu Alina a depus recurs împotriva hotărârii din 23 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu hotărârea primei instanțe, invocând că a fost emisă cu încălcarea normelor de drept material, fiind pasibilă de casare.

A remarcat că perioada stagiului în avocatură se include în vechimea în muncă din moment ce art. 56 alin. (7) din Statutul profesiei de avocat nr. 302 din 29 ianuarie 2011, prevede că perioada exercitării profesiei de avocat și a stagiului profesional se include în vechimea în muncă.

În contextul dat, a relevat că perioada stagiului în avocatură se include în vechimea în muncă deoarece aceasta perioadă este înscrisă la capitolul „Date despre activitatea în muncă” în carnet de muncă.

Cu referire la dispozițiile art. 15 din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, a reiterat că perioada stagiului în avocatură se include în vechimea în muncă, or avocatul stagiar se bazează pe aceleași principii de care se călăuzește avocatul.

Este de părere că perioada stagiului reprezintă perioada parcursă la începutul exercitării profesiei de avocat și are ca scop pregătirea și formarea profesională inițială a avocatului, în cadrul căreia avocatul stagiar este supus tuturor dispozițiilor legale, statutare și deontologice, sub egida unui contract înregistrat de către Uniunea Avocaților din Republica Moldova.

A mai susținut că a fost discriminată, fiind unicul candidat la funcția de judecător, avocată, căreia nu i s-a calculat perioada stagiului profesional ca vechime în muncă, iar prin urmare s-a încălcat grav principiul egalității de tratament și a dreptului la un proces echitabil.

Or, aflându-se într-o situație similară cu alți candidați la funcția de judecător, cărora li s-a inclus perioada stagiului în avocatură (și notariat) în vechimea în muncă și astfel au întrunit criteriul de selecție sau în cazul în care unora dintre aceștia li s-a acordat punctaj și pentru perioada de stagiu, astfel obținând punctajul necesar pentru a accede în funcția de judecător, iar ei i s-a neglijat dreptul de a candida la aceeași funcție pe motiv că nu întrunește unul și același criteriu.

Recurenta a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Potrivit art. prevederile art. 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Conform art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu prevederile art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Materialele dosarului confirmă faptul că hotărârea din 23 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 13 ianuarie 2020, conform extrasului din poșta electronică (f. d. 143).

Prin urmare, recursul declarat de către Ursu Alina la data de 20 ianuarie 2020, a fost depus în termenul prevăzut de lege.

Prin referința din 13 februarie 2020, Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat declararea ca fiind inadmisibil recursul depus de Ursu Alina.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând admisibilitatea recursului, l-a numit pentru judecare în completul din 5 judecători (f. d. 165).

În conformitate cu prevederile art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, a casa integral hotărârea curții de apel ca instanța de fond și a emite o nouă hotărâre, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: casează integral decizia instanței de apel și emite o nouă decizie.

Potrivit art. 224 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată.

Conform art. 36 alin. (1) Cod administrativ, instanța de judecată competentă să soluționeze acțiunile în contencios administrativ este obligată să respecte principiul supremației dreptului, în conformitate cu care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui sînt considerate valori supreme și sînt garantate de stat.

Din materialele dosarului rezultă că, înaintând prezenta cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, Ursu Alina a solicitat anularea pct. 3 al hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 312/18 din 30 iulie 2019 și obligarea Consiliului Superior al Magistraturii de a emite un act administrativ favorabil în privința sa cu privire la remiterea dosarului personal la Institutul Național al Justiției.

Fiind investită cu judecarea cauzei, curtea de apel ca instanța de fond a concluzionat de a respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată.

Pentru a pronunța această hotărâre, instanța de apel ca instanța de fond a reținut în concluzie că în circumstanțele în care normele legale stabilesc exhaustiv specialitățile și vechimea în muncă ce oferă persoanei dreptul de a candida la funcția de judecător, doar persoanele care exercită profesia de avocat oferă persoanei dreptul de a candida la această funcție.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de fond referitoare la netemeinicia acțiunii ca fiind rezultată din interpretarea eronată a normele de drept material, fiind bazată pe concluzii contrare circumstanțelor cauzei, motiv din care actul judecătoresc de dispoziție nu poate fi menținut.

După cum denotă materialul probator al cauzei, Ursu Alina a depus cererea (dosar personal) pentru inițierea procedurilor de accedere în funcție de judecător.

Este cert și faptul că prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la cererile unor candidați la funcția de judecător de remitere a materialelor și Comisiei unice a Institutului Național al Justiției și Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor pentru o eventuală numire în funcție nr. 312/18 din 30 iulie 2019, pct. 3, a fost respinsă cererea solicitantului Ursu Alina privind remiterea materialelor Institutului Național al Justiției pentru susținerea examenului în baza vechimii în muncă și Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor, în vederea realizării procedurii de selectare pentru accesarea în funcție de judecător (f. d. 42-44).

Din conținutul hotărârii nominalizate, rezultă că drept temei de emitere a acesteia a constituit faptul că în rezultatul examinării dosarului personal al solicitantului Ursu Alina, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a constatat că dânsa activează în calitate de avocat de la 20 mai 2015, prin urmare nu întrunește condițiile art. 6 alin. (2) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995.

Ulterior, la data de 31 iulie 2019, Ursu Alina a depus cerere la Consiliul Superior al Magistraturii, prin care a solicitat corectarea erorii la calcularea vechimii în muncă și admiterea cererii de a candida la funcția de judecător și remiterea materialelor la Institutul Național al Justiției (f. d. 45-46), iar prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 333/19 din 6 august 2019, a fost respinsă cererea solicitantei Ursu Alina privind accesarea la funcția de judecător, pe motiv că aceasta nu întrunește condițiile prevăzute de art. 6 alin. (2) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995 și anume prin faptul că perioada

de stagiou profesional în avocatură nu poate fi inclusă în vechimea de muncă, care oferă persoanei dreptul de a candida la funcția de judecător (f. d. 20).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că pct. 3 din hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 312/18 din 30 iulie 2019, prin care a fost respinsă cererea solicitantului Ursu Alina privind remiterea materialelor Institutului Național al Justiției pentru susținerea examenului în baza vechimii în muncă și Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor, în vederea realizării procedurii de selectare pentru accederea la funcția de judecător, este unul neîntemeiat din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 6 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, se consideră vechime în muncă care oferă persoanei dreptul de a candida la funcția de judecător activitatea acesteia pe parcursul ultimilor 5 ani în calitate de judecător sau judecător-asistent al Curții Constituționale, judecător în instanțele internaționale, procuror, profesor de drept titular în instituțiile de învățământ superior acreditate, formator al Institutului Național al Justiției în domeniul dreptului, avocat, asistent judiciar sau grefier. (3) Persoanele care au vechimea în muncă prevăzută la alin. (2), cu excepția judecătorilor în instanțele internaționale și a judecătorilor Curții Constituționale, susțin un examen în fața Comisiei de absolvire a Institutului Național al Justiției conform procedurii și condițiilor prevăzute de Legea nr. 152-XVI din 8 iunie 2006 privind Institutul Național al Justiției.

Conform pct. 8 al Regulamentului privind modul de organizare și desfășurare a examenului pentru persoanele care candidează la funcția de judecător sau de procuror în temeiul vechimii în muncă, aprobat prin hotărârea Consiliului Institutului Național de Justiție nr. 1/1 din 31 ianuarie 2017, temei pentru participarea la examenul pentru persoanele care candidează la funcția de judecător sau de procuror îl constituie hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii (în continuare CSM) și, respectiv, hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor (în continuare CSP) privind remiterea materialelor solicitanților la funcții de judecător sau de procuror în temeiul vechimii în muncă pentru susținerea examenului în fața Comisiei de absolvire a Institutului Național al Justiției (hotărârea de admisibilitate). Cererea pentru participare la examen de către persoanele interesate se depuse la CSM și, respectiv, CSP.

Potrivit pct. 9 din Regulamentul enunțat, solicitanții urmează să depună cereri către CSM sau CSP privind remiterea materialelor pentru susținerea examenului în fața Comisiei pentru examenele de absolvire a Institutului Național al Justiției. În baza hotărârii respective emise de către CSM sau CSP solicitanții pot participa la examenul de capacitate în temeiul vechimii în muncă.

La caz, se constată că Ursu (Lozan) Alina la data de 31 octombrie 2013, a fost admisă în calitate de avocat stagiar în cadrul Uniunii Avocaților din Republica Moldova, Biroul Asociat de Avocați „Avogrup”, mun. Chișinău, pentru o perioadă de 18 luni până pe data de 31 aprilie 2015, fapt ce se confirmă prin înscrierea la cap. V „Date referitoare la activitatea în muncă” din Carnet de muncă nr. AB 0871165 (f. d. 38-39) și copia autentică a Contractului privind efectuarea stagiului profesional în avocatură nr. 0595 din 31 octombrie 2013 (f. d. 47-49).

Este relevant în speță și faptul că după finisarea stagiului profesional în avocatură, Ursu (Lozan) Alina a obținut licența pentru exercitarea profesiei de avocat eliberate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova Seria LA nr. 0002280, în baza hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat nr. 11 mai 2015 (f. d. 40-41), activând până în prezent în calitate de avocat.

Potrivit art. 15 din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, avocat stagiar poate fi cetățeanul Republicii Moldova, licențiat în drept, în privința căruia nu a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară sub forma tutelei și care are o reputație ireproșabilă, care a promovat examenul de admitere la stagiul și care a încheiat cu unul dintre avocați contract de efectuare a stagiului profesional. Avocatul stagiar activează sub supravegherea avocatului îndrumător. Avocatului stagiar i se permite să acorde, contra plată, asistență juridică clientului în cadrul judecătoriilor, curților de apel și autorităților publice. Remunerarea avocatului stagiar se efectuează în condițiile art. 63. Avocatul stagiar poartă răspundere personală pentru calitatea asistenței juridice acordate și răspunde disciplinar în modul prevăzut la capitolul IX. Avocatul stagiar se supune regimului fiscal aplicabil avocaților. Avocatul stagiar este obligat: să achite taxa pentru efectuarea stagiului profesional; să urmeze cursuri de formare inițială. Durata cursurilor de formare inițială nu poate fi mai mică decât 80 de ore în decursul stagiului profesional; să acorde asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în modul prevăzut la art. 60 alin. (1) și validat de avocatul îndrumător; să țină dosarele de asistență juridică; să păstreze secretul profesional.

Astfel, în speță reieșind din statutul regimul juridic al avocatului stagiar urmează să înțelegem în complexitate rolul, locul, conținutul drepturilor și obligațiilor care îi sunt atribuite acestuia în cadrul efectuării stagiului profesional.

Stagiul profesional reprezintă o etapă obligatorie de formare a unui avocat. Prin urmare, fiecare candidat în profesia de avocat urmează să efectueze stagiul profesional având calitatea de avocat stagiar.

În sensul normei de drept citate, este de înțeles că perioada stagiului reprezintă perioada parcursă la începutul exercitării profesiei de avocat și are ca scop pregătirea și formarea profesională inițială a avocatului, în cadrul căreia avocatul stagiar este supus tuturor dispozițiilor legale, statutare și deontologice, sub egida unui contract înregistrat de către Uniunea Avocaților din Republica Moldova.

La caz, conform art. 4 din Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002, cadrul juridic al activității de avocat se constituie din Constituția Republicii Moldova, prezenta lege, alte legi care reglementează activitatea menționată din statutul profesiei de avocat, precum și din tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Așa fiind, potrivit art. 56 alin. (7) din Statutul profesiei de avocat nr. 302 din 29 ianuarie 2011, perioada exercitării profesiei de avocat și a stagiului profesional se include în vechimea în muncă.

Această prevedere urmează a fi interpretată în special prin prisma faptului că stagiul profesional poate fi utilizat ca vechime în muncă în situațiile în care, conform legii, persoanei i se solicită vechimea în muncă în domeniul juridic.

În acest sens, instanța de recurs reține ca fiind întemeiate argumentele recurente precum că perioada stagiului în avocatură se include în vechimea în muncă, deoarece această perioadă este înscrisă în carnetul de muncă la capitolul „Date despre activitatea de muncă” și marchează începutul activității de avocat, vechime în muncă care oferă persoanei dreptul de a candida la funcția de judecător.

În susținerea opiniei enunțate, este important de menționat că conform obligațiilor avocatului stagiar atribuite prin art. 18 din Statutul profesiei de avocat nr. 302 din 29 ianuarie 2011, activitatea avocaților stagiar permit realizarea procedurilor reglementate de art. 6 alin. (3) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995, pentru a accede în funcția de judecător în temeiul vechimii în muncă.

Or, aceștia în cadrul efectuării stagiului profesional au un set de obligații precum să studieze și să însușească: legislația în vigoare în domeniul penal, civil, administrativ, al muncii, familiei, financiar, drepturile procedurale și în alte domenii ale dreptului; Hotărârile Curții Supreme de Justiție și Hotărârile Curții Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, precum și practica judiciară în domeniile de drept.

Astfel, Colegiul reiterează și un șir de obligații atribuite avocatului stagiar prin Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002 și Statutul sus-enunțat: să achite taxa pentru efectuarea stagiului profesional; să urmeze cursuri de formare inițială; să acorde asistență juridică clientului în baza contractului de asistență juridică, încheiat în modul stabilit și validat de avocatul îndrumător; să păstreze secretul profesional; să respecte Constituția, actele internaționale la care Republica Moldova este parte, Legea, Codul deontologic și Statut; să evedențieze planul individual de stagiou profesional, cu anexarea proiectelor, copiilor documentelor, dosarelor ș.a., și să execute indicațiile avocatului îndrumător; să țină evidența dosarelor de asistență juridică în cauzele la care a participat.

Și nu în ultimul rând, avocatului stagiar se permite să acorde, contra plată, asistență juridică clientului în cadrul judecătoriilor, curților de apel și autorităților publice, acesta purtând răspundere personală pentru calitatea asistenței juridice acordate și răspunde disciplinar.

Prin urmare, în conformitate cu art. 21 alin. (1)-(2) din Codul administrativ, autoritatea publică și instanța de fond urma să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative și anume Legea cu privire la avocatură nr. 1260 din 19 iulie 2002 și Statutul profesiei de avocat nr. 302 din 29 ianuarie 2011, iar exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate, având în vedere că în lege este reglementat expres faptul că perioada exercitării profesiei de avocat și a stagiului profesional se include în vechimea în muncă.

Pentru motivele expuse, instanța de recurs conchide că perioada de activitate în calitate de avocat stagiar urmează a fi luată în considerație la calcularea vechimii în muncă care oferă persoanei dreptul de a candida la funcția de judecător, în scopul acordării de șanse și oportunități pentru cei care posedă capacități și demonstrează performanțele similare în activitatea desfășurată.

Mai mult ca atât prezintă relevanță și faptul că în cadrul procedurii de selecție a candidaților la funcția de judecător se ia în considerație stagiul în avocatură la

calcularea vechimii în muncă (f. d. 54-112), iar stabilirea altor criterii la calcularea vechimii în muncă care oferă persoanei dreptul de a candida la funcția de judecător ar constitui o încălcare a principiului de echitate socială care este un principiu extrem de important ce oferă posibilitatea de participare egală în procesul alegerii și accederii în unele profesii în funcție de capacitățile deținute.

La acest capitol, instanța de recurs ține să noteze și prevederile art. 23 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, potrivit căruia autoritățile publice și instanțele de judecată competente acționează respectând principiul egalității și nediscriminării.

Autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să trateze în mod egal persoanele aflate în situații similare. Orice diferență de tratament trebuie justificată în mod obiectiv.

Atât în cadrul procedurii administrative, cât și în cadrul procedurii de contencios administrativ sau ca rezultat al acestora, nicio persoană nu poate beneficia de privilegii, nu poate fi dezavantajată, lipsită de drepturi sau scutită de obligații pe motiv de rasă, origini familiale, sex, limbă, cetățenie, apartenență etnică, religie, convingeri politice sau ideologice, educație, situație economică, condiție socială.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că acțiunea depusă de Ursu Alina împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea pct. 3 al hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 312/18 din 30 iulie 2019 și obligarea emiterii unui act administrativ favorabil, este întemeiată și urmează a fi admisă.

Din considerentele menționatei având în vedere faptul că normele de drept material au fost aplicate și interpretate eronat și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul depus de Ursu Alina, de a casa integral hotărârea din 23 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a emite o nouă decizie cu privire la admiterea acțiunii.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. c), art. 248 alin. (2) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul depus de Ursu Alina.

Se casează integral hotărârea din 23 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Alina Ursu împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea pct. 3 al hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 312/18 din 30 iulie 2019 și obligarea emiterii unui act administrativ favorabil și se emite o nouă decizie, prin care:

Se admite acțiunea Alinei Ursu împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea pct. 3 al hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 312/18 din 30 iulie 2019 și obligarea emiterii unui act administrativ favorabil.

Se anulează pct. 3 din hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 312/18 din 30 iulie 2019 „Cu privire la cererile unor candidați la funcția de judecător de remitere a materialelor și Comisiei unice a Institutului Național al Justiției și Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor pentru o eventuală numire în funcție”, prin care a fost respinsă cererea solicitantului Ursu Alina privind remiterea materialelor Institutului Național al Justiției pentru susținerea examenului în baza vechimii în muncă și Colegiului pentru selecția și cariera judecătorilor, în vederea realizării procedurii de selectare pentru accederea la funcția de judecător.

Se obligă Consiliul Superior al Magistraturii să emită un act administrativ individual favorabil în privința avocatului Ursu Alina cu privire la remiterea dosarului personal la Institutul Național al Justiției.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan

Iurie Bejenaru

Victor Burduh